

Nakládání s odpady v režii obcí

Již téměř třicet let působí v oblasti nakládání s odpady společnost SOMPO, a. s., jejímiž vlastníky je ze sta procent celkem 117 obcí. To ukazuje na životaschopnost takovéto formy hospodaření – navíc bez zahraničního kapitálu. Všechny obce jsou akcionáři, kteří spolurozhodují o činnosti firmy.

FOTO: JAN KROUPA

Vedoucí provozu společnosti SOMPO Jan Mareš (na snímku) si cení služeb drtiče na objemný odpad Tana, který významně pomohl ekonomice firmy

„SOMPO, tedy Sdružení obcí a měst pro odpady, se 62 zaměstnanci je nástupnicou organizací bývalého Sdružení obcí pro hospodaření s odpady, které zde působilo od roku 1992,“ informoval nás vedoucí provozu firmy SOMPO Ing. Jan Mareš a navázal: „Ze všech akcionářských obcí svážíme odpad a poskytujeme jim další servis. Obsluhujeme tak zhruba 53 tisíc obyvatel z Pelhřimova v Kraji Vysočina a z části sousedního okresu Tábor v Jihočeském kraji.“

ZÁKLADEM JE EVIDENCE

Cílem společnosti SOMPO je zajistit pro členské obce a další zájemce kompletní, kvalitní a cenově přijatelné služby v nakládání s odpady. Jde zejména o svoz směsného komunálního (SKO), separovaného, objemného odpadu a bioodpadu. V systému působí i obce provozující sběrné dvory, kompostárny a další zařízení. Firma SOMPO se dále zabývá tříděním, zpracováním a likvidací odpadů, nabízí poradenství a kompletní evidenci v oboru.

Je vybavená dostatečným počtem vlastní i nasmulované techniky. „Když jsem v roce 2019 nastoupil, zakoupili jsme dva podvozky Renault. Potom jsme si pořídili vozidla

Iveco, Scania, Man a Volvo. Pro silniční přepravu odpadu v kontejnerech slouží tři nosiče a dva vleky. Jedno auto obsluhuje menší kontejnery. Máme celkem devět svozových vozidel na komunální nebo separovaný odpad. Na Humpolecku využíváme další tři z majetku tamních technických služeb. Na svozech odpadů působí asi 35 lidí,“ vysvětlil Jan Mareš.

FOTO: JAN KROUPA

V třídiči se mají dva teleskopické manipulátory co otáčet. Plastovému odpadu je třeba před přesunem na transportní pás občas pomoci ručně

Z další techniky slouží na skládce dva kompaktoři Bomag, v areálu duo teleskopických manipulátorů Merlo, paletovací vozík Desta a repasovaný drtič objemného odpadu Tana. Ten si tam pořídili v souvislosti s nárůstem objemu této komodity. K tomu přistupuje široký sortiment nádob, od objemů 120 a 240 l, přes kontejnery 660 i 1100 l až po kontejnery na sklo se spodním výsypem.

Prostřednictvím RFID čipů a systému od společnosti Inisoft eviduje SOMPO veškeré nádoby na papír, plast a bioodpad. V posledních dvou letech vybavují čipy také nádoby na SKO v rámci přípravy na přesnou evidenci této složky. Proto dosluhují plechové popelnice, u nichž je problém s umístěním čipu. Zatím je ve firmě zavedený systém centrálního vážení odpadu, ale plánuje se i vážení jednotlivých nádob.

TŘÍDĚNÍ ŠETŘÍ SKLÁDKU

SOMPO provozuje sběrnou, dotřídovací linku, sklad nebezpečných odpadů a skládku SKO v Hrádku u Pacova, která je v provozu od roku 1995. První etapa skládky s kapacitou 89 500 m³ je již uzavřená a zrekultivovaná. Druhá s kapacitou 523 800 m³ doslouží letos. Na ni naváže třetí etapa s kapacitou 141 000 m³.

„Třídění odpadů ulevuje skládce a současně prospívá podnikové ekonomice. Papír třídíme na novinový a lepenku. Vráska nám udělalo ukončení provozu odběratelské papírny v nedaleké Červené Řečici. Lacinější odvoz ve velkoobjemových kontejnerech musely nahradit balíky. Tuto komoditu nyní vozíme do vzdálenějších míst,“ pokračoval Jan Mareš.

Z plastů se nejprve vytrídí nežádoucí příměsi a velké kusy polystyrenu. Ten byl podle vedoucí provozu společnosti SOMPO ještě nedávno mírně ziskový, ale dnes se za něj odběratelům platí zhruba tři koruny za kilogram. Další složkou jsou číré a barevné fólie. Následují bílé, modré, zelené a ostatní PET lahve a tvrdé obaly z drogerie. Protože firma SOMPO zavedla vícekomoditní svoz, třídí také tetrapaky. Na konci linky se nalézá automatický separátor hliníkových a železných obalů.

„Ekonomika u PET lahví neustále kolísá. Za kilogram bílých jsme dostávali i kolem

FOTO: JAN KROUPA

Přestože se na pásu čas od času objeví nepěkné předměty, výjimkou prý nebyvají ani zdechliny, o práci v třídírně plastů je poměrně vysoký zájem

30 korun, nyní jsme zhruba na šestnácti korunách. Za ostatní druhy PET dostáváme mezi pěti a šesti korunami. Máme naštěstí velké skladovací kapacity, a tak si můžeme na lepší cenu počkat," poznamenal Jan Mareš a pokračoval: „U skla je cena dlouhodobě stabilní a máme s ním i minimum práce. Přijedeme, naložíme odděleně bílé a barevné sklo a odvezeme ho na střeptišť. Abychom opět pomohli skládce, separujeme také autoskla a tabule lepených skel z oken.“

Ve třídírně pracuje ve všedních dnech ve dvousměnném provozu dvacet vlastních zaměstnanců. O víkendech se hlásí o slovo brigádníci, především studenti. Jejich hodinová mzda dosahuje až 200 korun. O tuto nepříliš atraktivní práci je celkem slušný zájem.

ODPAD CENNOU KOMODITOU

„Abychom využili co nejvíce odpadu, který by jinak skončil na skládce, nově si poradíme i zemědělskými plasty ze silážních jam. Požadujeme čistotu a rozřezání na menší kusy, ale dodavatelé ušetří na poplatcích. Zatímco skládkování jedné tuny těchto plastů přijde zhruba na 10 000 korun, ve třídírně se za ně platí jenom asi 3000 korun. Nyní se už třídí většina tohoto odpadu,“ podotkl Jan Mareš.

Objemný odpad se spaluje v cementárnách. Již v roce 2026 by měla společnost SOMPO vozit SKO do energetického zařízení skupiny C-Energy v Plané nad Lužnicí, kde nahradili uhlí ekologičtější dřevní biomasou. Nový fluidní kotel umožní energetické zhodnocení odpadů, které nelze recyklovat.

FOTO: JAN KROUPA

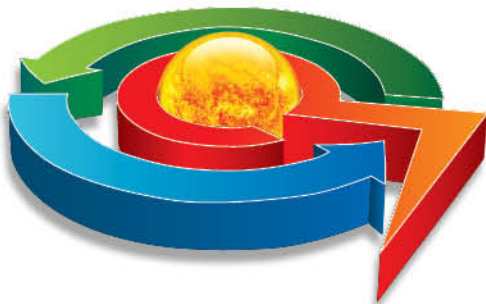
Na skládce smíšeného komunálního odpadu společnosti SOMPO v Hrádku u Pacova pracují dva kompaktoři Bomag. V letošním roce se otevře její třetí etapa, v popředí

Další zařízení na energetické využívání odpadu (ZEVO) se rýsují v Písku a Vrátně u Českých Budějovic, což by mělo stačit nejen pro obyvatele jižních Čech, ale i přílehlého Kraje Vysočina, kde se s výstavbou „spalovny“ nepočítá.

„Úplné ukončení skládkování není podle mě možné. Pořád budeme produkovat odpad, který nesplňuje požadované parametry výhřevnosti. Nebude ho tedy možné využít energeticky ani jinak a – chtěněchtě – skončí právě na skládkách. Jde o to, aby ho bylo co nejméně“ uzavřel Jan Mareš. ■

JAN KROUPA

DNY TEPLÁRENSTVÍ A ENERGETIKY

Registrujte se na konferenci již nyní na www.dnytepen.cz

23. – 24. 4. 2025 | OLOMOUČ

CLARION CONGRESS HOTEL

www.dnytepen.cz | www.tscr.cz | www.exponex.cz

POŘADATEL

TEPLÁRENSKÉ SDRUŽENÍ
České republiky

ORGANIZÁTOR

EXPONE

Poznamenejte si!